

ת"פ 49488/01/16 - מדינת ישראל נגד דורית טורלי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 49488-01-16 מדינת ישראל נ' טורלי

בפני	כבוד השופטת דינה כהן
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמת	דורית טורלי

החלטה

1. בפני בקשה למתן צו להמצאת נתונים, בהתאם לסעיפים 108 ו-149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, שהוגשה במסגרת הליך פלילי המייחס למבקשת עבירות שונות של לקיחת שוחד, הפרת אמונים ופגיעה בפרטיות.

2. המבקשת שימשה במועד הרלבנטי לכתב האישום כראש ענף רישיונות וקבורה במשרד הבריאות במחוז דרום.

על פי הנטען בכתב האישום, בשלוש הזדמנויות העבירה המבקשת לאבי ביטון, שעסק בתקופה הרלבנטית לכתב האישום בהקמת מצבות לקברי נפטרים, פרטי מספר נפטרים לא ידוע תמורת כסף. עוד נטען כי בשתי הזדמנויות קיבלה המבקשת 300 שקלים ובהזדמנות אחרת קיבלה הנאשמת 400 שקלים.

עוד נטען, כי במספר הזדמנויות העבירה המבקשת לחברתה אורלי בנימין, פרטי מספר נפטרים לא ידוע, באמצעות הטלפון הנייד שלהם. אורלי בנימין העבירה את הפרטים לבעלה, משה בנימין, לאחיה אושרי סיני ולמשאל בנימין, שעסקו במספר בתי עסק להקמת מצבות לנפטרים.

3. המבקשת עתרה כי בית המשפט יורה למאשימה להעביר לה את הפרטים הבאים:

א. העתק כתבי אישום שהוגשו בחמש השנים האחרונות במחוז דרום בגין שוחד בסכום של עד 1,000 שקלים.

ב. מספר התיקים שנסגרו בעילה של חוסר עניין לציבור בחמש השנים האחרונות במחוז דרום בגין קבלת שוחד, תמצית ראייתית שלהם ותמצית ההחלטות לסגירתם.

ג. העתק כתבי האישום שהוגשו נגד עובדי ציבור בגין הפרת אמונים בחמש השנים האחרונות במחוז דרום, תמצית ראייתית שלהן ותמצית ההחלטות לסגירתם.

4. ב"כ המבקש ציין שבכוונת המבקשת להעלות טענה של הגנה מן הצדק בגין אפליה פסולה שכן, על פי הטענה, אחרים בנסיבות דומות כפי הנראה לא הועמדו לדין, ולפיכך נדרש לנתונים המבוקשים כפי שפורט לעיל.

לעניין עבירת הפרת האמונים נטען כי מחיפוש במאגרי המידע עלה שבחמש השנים האחרונות לא הועמד אף עובד ציבור לדין פלילי הגין הפרת אמונים בנסיבות של מסירת פרטים בסיסיים כגון שם, כתובת ומספר טלפון, ומקרים חמורים מעניינה של המבקשת הסתיימו בהליך משמעותי.

לעניין עבירת השוחד נטען כי חיפוש במאגרים המשפטיים העלה שבחמש השנים האחרונות לא הוגשו במחוז דרום כתבי אישום בגין שוחד בנסיבות של קבלת סכום של כ- 1,000 ₪ על ידי עובדי ציבור זוטרים.

ב"כ המבקשת הפנה לפסיקה ממנה עולה כי ראיות להוכחת אכיפה יכולות להיות ראיות סטטיסטיות או מדיניות כתובה המלמדות, ביחד או לחוד, על אכיפה מפלה של הדין (ע"פ 8551/11 סלכני נ' מדינת ישראל (12/8/2012)).

לטענת ב"כ המבקשת, הראיות לגבי השאלה האם פעולת התביעה מהווה אכיפה מפלה מצויות בידי התביעה ואין למבקשת עצמה גישה למאגרי המידע של רשויות התביעה.

5. ב"כ המאשימה התנגדה לבקשה מהטעמים הבאים:

- א. כתב האישום הוגש משיקולים ענייניים, ולאחר שנמצאו די ראיות להוכחת העבירות המנויות בו.
- ב. המבקשת לא הציגה כל תשתית ראייתית ולו ראשונית כפי שנדרש ע"פ פסיקת בתי המשפט, על מנת להרים את נטל ההוכחה הראשוני הדרוש להקמת חובת המצאת נתונים לפי סעיף 108 לחסד"פ.
- ג. מכתבי בית הדין שנתקבלו כתוצאה מחיפוש במאגרי המידע הפתוחים לציבור עולה דווקא כי המבקשת מצטרפת לכתבי אישום נוספים וגזרי דין שניתנו ביחס לעבירת שוחד בסכום נמוך. ב"כ המאשימה ציינה כי מבדיקה שערכה (עם פרקליטים ממחוזות שונים ובמאגרי המידע).

מעבר לכך, הפנתה ב"כ המאשימה לסעיף 62 לחסד"פ הקובע כדלקמן:

"62. (א) ראה תובע שהועבר אליו חומר החקירה שהראיות מספיקות לאישום אדם פלוני, יעמידו לדין, זולת אם היה סבור שאין במשפט ענין לציבור; ואולם החלטה שלא להעמיד לדין, בשל העדר ענין לציבור תהיה באישור בעל תפקיד כלהלן:

(1) פרקליט מחוז או פרקליט בכיר שהוא הסמיכו לכך - בעבירות פשע או עוון, שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של פרקליט לפי סעיף 60;

(2) קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות או תובע משטרתי בכיר שהוא הסמיך לכך - בעבירות פשע שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של תובע משטרתי לפי סעיף 60, וכן בעבירות עוון שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של תובע משטרתי על ידי פרקליט מחוז לפי סעיף 60;

(3) קצין משטרה המשמש כתובע, שהמפקח הכללי של המשטרה הסמיכו לכך - בעבירות שאינן פשע, למעט עבירות עוון שהחלטה בעניינן מתקבלת בידי בעל תפקיד כאמור בפסקאות (1) או (2);

(4) קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות - בעבירות לפי סעיף 19 מח לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, או פרק ה'1א לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.

(ב) על החלטה שלא להעמיד לדין תימסר לחשוד הודעה בכתב שבה תצוין עילת סגירת התיק והחשוד יהיה רשאי לפנות לתובע שסגר את התיק בבקשה מנומקת לשנות את עילת הסגירה; תיק שנסגר בשל חוסר אשמה, יימחק רישומו מרישומי המשטרה."

לטענת ב"כ המאשימה, סעיף זה מעניק לרשויות התביעה שיקול דעת האם להעמיד אדם לדין וקובע כי במקום בו סבר תובע שיש די ראיות לאישום, יעמיד לדין והשיקול היחיד שעל התביעה לשקול הוא העניין הציבורי.

מעבר לכך, רשויות התביעה נהנות מחזקת התקינות של ההליך המינהלי. המבקשת לא הניחה כל ראיה ראשונית של ראיות לכאורה לטענתה ולכן לא הופרכה החזקה של תקינות ההליך המינהלי.

ב"כ המאשימה הוסיפה כי איתור תיקים בעלי נסיבות זהות של קבלת שוחד במחוז דרום בלבד לא יסקף את תמונת האכיפה הנוהגת ולא יאפשר להסיק מסקנות בדבר אכיפה בררנית כיוון שמדובר בעבירה שנעשית לרוב בחדרי חדרים ואפשרות אכיפתה מוגבלת וכפועל יוצא מכך, כמות כתבי האישום המוגשים בעבירה זו קטנה ביחס לעבירות שאכיפתן נפוצה. מעבר לכך עתירת המבקשת לאיתור תיקים בנסיבות זהות ובסכום שוחד של 1,000 שקלים אינה ריאלית.

בנוסף, לאחר בדיקה, מסרה ב"כ המאשימה כי משנת 2011 הוזנו 328 חשודים בעבירת שוחד. במצב דברים זה, היענות לעתירת המבקשת תדרוש הקצאת משאבים עצומה שתהווה נטל בלתי סביר על המשיבה בנסיבות העניין (הזמנת תיקים מהארכיב ובדיקה ידנית של כל תיק ותיק).

6. בתגובה לכך השיב ב"כ המבקשת:

- א. אין בכך שכתב אישום הוגש מטעמים ענייניים כדי לדחות, אוטומטית, טענה של הגנה מן הצדק.
- ב. לטענת המבקשת, כיוון שהבקשה הוגשה במרחב חוק חופש המידע, ובהתאם לפסיקה אליה הפנתה, הרי שאין צורך בקיומה של תשתית ראשונית לקבלת הנתונים ולחילופין יש צורך בתשתית ברף נמוך מאוד.

מעבר לכך, ציין ב"כ המבקשת כי כתבי האישום אליהם הפנתה ב"כ המאשימה מחזקים דווקא את התשתית הראשונית הלכאורית שהונחה בבקשה, שכן מהדוגמאות שהביאה המאשימה עולה הרבה מעבר לתשתית לכאורית ראשונית לקיומה של אכיפה בררנית (אף שעל פי הטענה אין צורך בקיומה של תשתית זו). זאת, כיוון שהמשיבה לא הציגה ולו כתב אישום אחד במחוז דרום בשנים האחרונות בנסיבות הדומות לעניינה של המבקשת. המקרה היחיד אליו הפנתה ב"כ המאשימה שהתנהל במחוז דרום (עניין אטינגר) שונה מהותית מעניינה של המבקשת.

7. כפי שהודע לצדדים, דין הבקשה להדחות, לעת הזו.

תגובתה המפורטת בכתב של המאשימה על האסמכתאות שהוצגו, מנומקת ומקובלת עלי.

כב' הש י. עדן במסגרת ת.פ (מחוזי ב"ש), 57310-02-16 מד"י נ. לוגבינוב ואח' דחה עתירה שלפי סעיף 108 לחסד"פ ועמדתו שם ניתנת לישום בהתאמה לעיינו באשר לכללים ולעקרונות של בימ"ש לבחון.

מקובלת עלי עמדת המאשימה לענין הבקשה שעל פי סעיף 108 לחסד"פ כי היענות לעתירת ב"כ המבקשת, תכביד על המאשימה יתר על המידה בהנתן שאין ברשותה מאגר באמצעותו ניתן להפיק "בלחיצת מקש" (כפי המצוי למשל במשטרת ישראל), את המידע שב"כ המבקשת עותר כי ימסר לידי והשגתו כרוכה בהקדשת משאבים שמעבר לסביר.

התרשמתי כי המאשימה, לאור פנית ב"כ המבקשת, במסגרת הליך זה, פעלה ככל יכולתה, בהגינות להמציא לסנגור נתונים שעלה בידיה לאסוף בשקידה סבירה. במסגרת זו הומצאו הנתונים כדלקמן, לאחר פניה לקבל מידע ממחוזות אחרים בארץ בנוגע למבוקש. בדיקת המאשימה העלתה למשל כי בשנים האחרונות הוגשו כתבי

אישום בעבירות שוחד אף בסכומים נמוכים וכדלקמן:

- ת"פ (חדרה) 55578-09-12 **מדינת ישראל נ' גרוסמן** (2/6/2014) - חבר מועצת עיר הציע לשוטר שעצר אותו כיוון שלא היה חגור שישלם לו ובתמורה לא יערוך לו דו"ח;
- ת"פ (חדרה) 8402-02-09 **פרקליטות מחוז חיפה נ' חסן** (28/3/2011) - הנאשם מסר לשוטר תנועה שעצר את רכבו 800 ₪ כדי שלא יערוך לו דו"ח;
- ת"פ (שלום באר שבע) 11639-03-16 **מדינת ישראל נ' אטינגר** (16/5/2016) - הנאשם שימש בוחן רישוי והעביר רכב מבחן שנתי למרות שהיו בו ליקויי בטיחות תמורת 250 שקלים;
- ת"פ (מחוזי מרכז) 575-10-14 **מדינת ישראל נ' הרשקוביץ** (18/9/2016) - הנאשם עבד כמפקח בניה לקח שוחד מאדם שבנה ללא היתר בסכום של 1,000\$ ותמורת סכום זה לא אכף צו הפסקת עבודה;
- ע"פ 143/16 **מדינת ישראל נ' דורי** (10/4/2016) הנאשם, פקח עירוני, ביקש שוחד בסך 3,500 ₪ או 4,000 ₪ כדי לאפשר ביטול דו"ח ובמקרה אחר הציע חוות דעת חיובית בנסיבות בניה שלא כדין תמורת 3,000 ₪ ששולמו;
- ת"פ (שלום ירושלים) 3379/09 **מדינת ישראל נ' מורד** (13/3/2014) הנאשם, מפקח ראשי במס הכנסה, קיבל בשני מקרים סכום של 1,000 ₪ בסך הכל בתמורה לקידום עניינים של לקוחות;
- ת"פ (שלום ירושלים) 26626-06-13 **מדינת ישראל נ' נימר** (25/12/2014) - הנאשם נתן 500 שקלים לראש ענף תעסוקה במינהל האזרחי באיו"ש תמורת הנפקת אישורי עבודה לפועלים פלסטינאים. בפסק הדין צוין כי על אף ששווי השוחד נמוך, הינו בעל כח משחית החותר תחת סדרי חברה ושלטון תקינים;
- ת"פ (שלום ירושלים) 26498-06-13 **מדינת ישראל נ' צליבי** (7/9/2015) הנאשם נתן לראש ענף תעסוקה במינהל האזרחי באיו"ש סכום של 400 ₪ בסך הכל, בשני מקרים, תמורת הנפקת אישורי עבודה לפועלים פלסטינאים;
- רע"פ 8802/13 **לוי נ' מדינת ישראל** (10/3/2014) הנאשם, פקח יחיד במחלקת הכנסות עיריית בת ים ביקש מהמתלונן כסף ובתמורה לא ידווח על גודל חנות המתלונן. בהמשך, שב

הנאשם לחנות המתלונן וכרך הנחה במחיר מוצרים שרכשה רעייתו לדיווח על גודל החנות;

- ת"פ (שלום ירושלים) 48701-10-15 **מדינת ישראל נ' אמזל** (הנאשם הורשע על יסוד הודאתו. טרם ניתן גזר דין) - הנאשם, ראש ישיבה, מסר לעובד משרד רואי חשבון המספק למדינה שירותי ביקורת שוחד בסך 600 שקלים).

ב"כ המבקשת הטעים כי בניגוד לעמדת המשיבה, הראוי והנכון הוא שעל בית המשפט לשאוב אל תוך ההליך הפלילי, שיקולים מנהליים, את השיקולים שבימ"ש היה שוקל לו היה דן בעתירה שעל פי חוק חופש המידע התשנ"ח 1998, במסגרתה אין כל חובה על הפונה להצביע על תשתית לקיומה של אפליה.

ב"כ המבקשת הפנה לפסיקה בתמיכה לעמדתו (הלכת סגל , הלל ויס וגו'לני). בענין עע"ם 2389/08 **מד"י נ. סגל** , מנתח בימ"ש המונח "הקצאת משאבים בלתי סבירה" שבהוראת סעיף 8 (1) לחוק חופש המידע ואף אם ייושמו הכללים המנהליים שהתוו כעתירת ב"כ המבקשת על הדיון שבפני במסגרת הבקשה שלפי סעיף 108 לחסד"פ לצורך ביסוס טענה להגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית, הנני סבורה כי המידע הנוסף שסופק להגנה ע"י המאשימה כאמור, לעת הזו, מספק ואין להטיל עליה בשלב זה משא נוסף.

אף שלעת הזו, לא מצאתי מקום להיענות לבקשה ואף שכפי שציינה המאשימה שקול הדעת המסור לרשות התביעה בהגשת ונסוח כתבי אשום הוא נרחב (ראו למשל בג"ץ 5699/07 **פלונית נ. מד"י** פורסם ב 26/2/08), מובן שב"כ המבקשת לא יהיה מנוע לעורר טענתו לאכיפה בררנית בשלב סיכומיו.

כן אינני נועלת שערי פניה נוספת בפני לפי סעיף 108 לחסד"פ אולם תחילה ראוי להדרש לפרשת התביעה לכל הפחות, שלאחר הצגתה ניתן יהיה להתרשם מן הראיות שבידי המאשימה ולאמוד את רלוונטיות ועוצמת ההגנה שהסנגור מבקש לעורר במסגרת הליך זה.

המזכירות תודיע לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ח/אדר/תשע"ז 16/03/2017 בהעדר הצדדים.